

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1890/2015
03.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у спору тужиоца мал. М.Ђ. из Ч., кога заступа законски заступник - мајка Ј.К. из Ч., чији је пуномоћник Т.С., адвокат из Ч., против туженог Н.Ђ. из К., Република Црна Гора, чији је пуномоћник М.Ђ., адвокат из К., ради измене одлуке о начину одржавања личних односа и одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 137/15 од 21.05.2015. године, у седници одржаној 03.02.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као несонована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 137/15 од 21.05.2015. године.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 137/15 од 21.05.2015. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Чачку П2 76/14 од 24.10.2014. године у ставу првом, другом и четвртном изреке, којима је: **1)** измењена пресуда Основног суда у Котору П 23/11/11 од 25.02.2011. године у ставу трећем изреке, тако што је уређен начин одржавања личних односа између мал. М.Ђ. и туженог, на начин одређен у изреци ове пресуде; **2)** измењена пресуда истог суда, тако што је делимично усвојен тужбени захтев тужилаца мал. М.Ђ. и Ј.К., његовог законског заступника, и тужени обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно по 100 евра до 15-ог у месецу за текући месец уплатом на жиро-рачун законског заступника, ближе означен у изреци ове пресуде почев од 04.07.2011. године, с тим што ће се у тај износ урачунати и износ доприноса од по 50 евра месечно по наведеној пресуди Основног суда у Котору, а тужени обавезан да доспеле и неизмирене рате доприноса плати у року од 15 дана; **3)** обавезан тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 118.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд испитао је побијану пресуду применом чл. 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) који се примењује на основу чл. 506. став 2. истог закона и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге одређене битне повреде поступка ревидент не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетни М.Ћ. је син туженог, рођен ... године из брака са законским заступником. Приликом развода брака, пресудом Основног суда у Котору П 23/11 од 25.02.2011. године малолетни М. поверен је на самостално вршење родитељског права мајци - тужиљи Ј.К., а тужени је обавезан да доприноси издржавању малолетног детета са износом од 50 евра месечно. Уређен је и начин одржавања личних односа малолетног детета са туженим, тао што ће га виђати у периоду од 25.12. до 15.01. током зиме, од 20.07. до 01.09. у току лета, а у међувремену по 10 дана сваких месец ипо дана почев од 26.02.2011. године. Од 2011. године малолетни М. рођендан ће славити код мајке у Ч. у присуству оба родитеља, а сваки наредни, наизменично у К. и у Ч. уз присуство оба родитеља. Малолетно дете живи са законским заступником и њеном мајком у једнособном стану у Ч. Законска заступница је запослена и остварује око 15.000,00 динара месечно и још по 5.000,00 динара радећи послове спремања по кућама, а прима и дечији додатак за малолетног сина у износу од 3.100,00 динара месечно. Њена мајка је пензионер са пензијом од 16.000,00 динара месечно. Тужени живи у К., у трособном стану у домаћинству са својом мајком, која је пензионер са пензијом између 250 до 300 евра месечно. Задњих 10 година тужени ради на броду, као кормилар, а на бироу се води као незапослено лице и остварује месечну зараду почев од 25.02.2011. године у износу од 1.000 евра за време рада на броду, који ефективно траје шест месеци. У време док не ради на броду ради у парфимерији где остварује зараду између 400 и 600 евра месечно, тако да су његова просечна месечна примања 1.207 евра. Иначе, малолетни М. је у време подношења тужбе имао пет година и похађао је вртић, а од 01.09.2014. године похађа обавезно предшколско образовање, што је услов за упис у први разред основне школе. Од времена доношења раније одлуке, породичне и стамбене прилике родитеља малолетног детета нису промењене. На основу мишљења Центра за социјални рад у Ч. утврђено је да је мајка функционални родитељ, који препознаје потребе малолетног детета и адекватно их задовољава, а има толерантне ставове по питању виђања оца и детета. Имајући у виду промене које се дешавају у животу малолетног М., јер сада похађа обавезан предшколски програм ради поласка у школу, а такође и удаљеност места у којима живе родитељи (Ч. и К.), Центар је био мишљења да треба изменити начин одржавања личних односа између детета и оца - туженог у овом спору, тако што ће дете виђати оца наизменично прву и другу седмицу зимског распуста и пролећни распуст, а током летњег распуста од 01. јула до 01. августа дечак би био код оца, док би у августу, ради адаптације и припреме за полазак у школу, био код мајке. Центар за социјални рад за општине К., Т. и Б. није могао да се изјасни о моделу виђања туженог са малолетним сином, јер се тужени дуже време налази на броду,

ван граница земље. С`обзиром на узраст малолетног М., и његове потребе, утврђено је да је за његово издржавање потребно око 18.000,00 динара месечно.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су закључили да су испуњени услови за измену раније одлуке о начину одржавања личних односа између малолетног детета и туженог и о висини издржавања.

Оценом налаза и мишљење стручног тима Центра за социјални рад у Ч., а руководећи се најбољим интересом детета сагласно члану 266. став 1. у вези чл. 6. Породичног закона, имајући у виду да тужени живи у К., чиме се отежава одржавање личних односа између њега и малолетног детета правилно је измењен њихов начин одржавања личних односа применом чл. 61. и 78. став 3. Породичног закона. На то су утицале измењене околности, јер је у међувремену малолетно дете 01.09.2015. године пошло у школу, а до тада је било у предшколском узрасту.

Правилном применом правила садржаним у члановима 154, 160, 161. и 162. Породичног закона, којима су прописани право малолетног детета на издржавање од родитеља, као и критеријуми, начин и висина одређивања издржавања, нижестепени судови су обавезали туженог да доприноси издржавању малолетног детета са износом од 100 евра месечно, чиме је измењена ранија одлука суда применом чл. 164. Породичног закона. Приликом доношења ове одлуке судови су се правилно руководили узрастом малолетног детета и његовим потребама, имајући у виду да полази у школу, што захтева додатне трошкове, а са друге стране судови су објективно проценили могућности туженог, као дужника издржавања, при чему су водили рачуна и о минималној суми издржавања из чл. 160. став 4. Породичног закона. Притом, према чл. 162. став 3. овог закона, животни стандард за дете, као повериоца издржавања треба да буде најмање у нивоу животног стандарда који ужива родитељ, дужник издржавања. Досуђеним износом издржавања, неће бити угрожена егзистенција туженог, који нема других лица на издржавању. Са друге стране, мајка детета учествује у његовом издржавању, при чему се у њен допринос рачуна и свакодневна брига и старање о детету, јер самостално врши родитељско право. На овај начин, малолетном детету, повериоцу издржавања, биће омогућено задовољење свих животних потреба, неопходних за његов правилан психо-физички развој.

Нису основани ревизијски наводи да је ранија пресуда боље и целисходније регулисала начин виђања са малолетним сином, с`обзиром да је дете тада било предшколског узраста и боравило са мајком у К. Дете је сада пошло у основну школу у Ч., где живи са мајком - законским заступником, због чега су се изменили животни услови и начин виђања са оцем.

У ревизији туженог углавном се понављају жалбени наводи, који су били предмет оцене другостепеног суда, коју у целини прихвата и Врховни касациони суд. Такође, тужени у ревизији оспорава оцену изведених доказа на околност висине његових примања, чиме се посредно побија утврђено чињенично стање, што према чл. 407. став 2. ЗПП, не може бити ревизијски разлог.

На основу чл. 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**